

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ІСТОРІЇ

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітня програма	Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	I

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

кафедри вітчизняної та
зарубіжної історії

28.08.2019 № 1

ЗМІСТ

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну	3
2. Анотація	3
3. Опис навчальної дисципліни	4
4. Мета та завдання курсу	5
5. Результати навчання	5
6. Політика курсу	6
7. Схема курсу	7
8. Система оцінювання	9
9. Рекомендовані джерела інформації	13

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну

Назва курсу	Історія світової культури
Викладач (-і)	<i>Докашенко Галина Петрівна</i> , д.іст.наук, проф.
Контактний тел.	+38 095 3528219
E-mail	g.dokashenko@forlan.org.ua
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	Очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі.

2. Анотація

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності виникнення та розвиток світової культури на різних етапах всесвітньої історії.

Термін «культура» (від лат. *cultura* – оброблення, виховання, розвиток, освіта) відображає історично визначений рівень розвитку суспільства, творчих сил та здібностей людини, виражений у темах і формах організації життя й діяльності людей, а також у створюваних ними матеріальних і духовних цінностях. Складна внутрішня понятійна структура категорії «культура» відбиває її «порубіжний» характер. Саме тому науковий інтерес до вивчення культури виникає в різних галузях знань. Внутрішня місткість змісту культури – від предметних результатів діяльності людей до людських знань, здібностей, навичок, морально-естетичних запитів, що реалізуються в діяльності, – визначає складність постановки й вирішення теоретичних проблем.

Сучасне суспільство, зорієнтоване на впровадження в життя гуманістичних ідей, духовне збагачення націй, потребує посиленої уваги до історії народів та їх культур. Рівень засвоєння духовних надбань світової культури позначається на світоглядних поглядах молоді гуманітарної еліти, її здатності до формування громадських переконань, високого рівня національної самосвідомості, патріотизму, толерантності. Як важлива складова гуманітарної підготовки майбутнього фахівця і один із суттєвих чинників досягнення духовної скарбниці, навчальна дисципліна «Історія світової культури» забезпечує реалізацію цих завдань, гуманізацію та гуманітаризацію сучасної вітчизняної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки реалізуються як у курсах світової історії, так і в курсах філософії, культурології, етики та естетики, лінгвокраїнознавства, історії країн, мова яких вивчається.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі **форми навчання**: 1) лекційні заняття, на яких подається аналіз сутності цивілізаційного підходу, основних етапів розвитку цивілізації, характерних рис основних цивілізацій сучасності; 2) семінарські заняття, що передбачають опрацювання окремих положень цивілізаційної теорії, осмислення та обговорення значимих історичних явищ у загально історичному процесі; 3) консультації, які проводяться з метою допомоги здобувачам у виконанні творчих робіт, роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання здобувачами пропущених занять; 4) індивідуальне навчально-дослідне завдання – есе «Культура як провідний показник цивілізаційного розвитку».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Обов'язкова	
	Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія»		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Культура як провідний показник цивілізаційного розвитку		Семестр	
Загальна кількість годин: 90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: другий ступінь освіти: магістр	Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		– год.	
Самостійна робота			
54 год.			
Вид контролю: залік			

4. Мета та завдання курсу

Вивчення дисципліни «Історія світової культури» спрямовано на реалізацію сучасної концепції освіти здобувачів вищої, основою якої є ґрунтовна історико-філософська підготовка у поєднанні з орієнтацією на світоглядно-філософські проблеми сьогодення. Разом з іншими філософсько-гуманітарними дисциплінами цей курс сприятиме формуванню наукового світогляду здобувачів, виробленню у них активної життєвої позиції, утвердженню високих моральних принципів та ідеалів.

Метою курсу є формування у студентів духовної культури розвиненої особистості; створення світоглядних передумов для розуміння шляхів розвитку духовної культури країн Сходу та Заходу протягом історичного розвитку народів, допомогти здобувачам усвідомити себе суб'єктом культурної творчості

Для досягнення цієї мети слід вирішувати такі основні **завдання**:

- **ознайомити** студентів із загальними напрямками та закономірностями процесу розвитку світової культури;
- **розкрити** характер зв'язків між культурними надбаннями народів світу;
- **визначити** основні підходи до розуміння сучасних проблем світової культури;
- **висвітлити** процес розвитку окремих видів мистецтва народів світу;
- **навчити** здобувачів вільно оперувати сучасними концептами історичної культурології та широким фактологічним матеріалом;
- **розвивати** мислення студентів: образне, асоціативне, абстрактне, логічне;
- **виховувати** у студентів повагу до духовних здобутків людства, здатність формувати, формулювати й активно обстоювати власну точку зору, систему життєвих, естетичних цінностей і пріоритетів, прагнення мати власне світобачення, зберігати й продовжувати кращі національні традиції.

5. Результати навчання

- Планування і організація власного особистісного та професійного розвитку;
- Усвідомлення моделі світу, природи, причинно-наслідкових закономірностей розвитку суспільства і зв'язків різних культур; засвоєння і реалізація у викладацькій діяльності набутого культурного досвіду, поважне ставлення до різних культур, релігій, прав народів і людини та до ідеї збереження миру і та толерантного існування;
- Професійна діяльність, основана на принципах толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;
- Самостійний пошук, оброблення, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел,

- генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;
- Вільна орієнтація в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;
  - Результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності;
  - Розуміння культурологічних традицій та лінгвокраїнознавчих особливостей мовленнєвої і немовленнєвої поведінки носіїв різних мов;
  - Розуміння національної та соціокультурної специфіки мовленнєвої поведінки носіїв різних мов та здійснення ефективних міжмовних контактів;
  - Використання ефективних стратегій для вирішення комунікативних завдань;
  - Сприйняття літератури як невід'ємної частини світової художньої культури, розуміння її як мистецтва слова;
  - Духовно-ціннісна орієнтація та формування естетичних потреб особистості на основі вивчення найяскравіших зразків художньої літератури.

6. Політика курсу заснована на політиці ГПМ.

Горлівський інститут іноземних мов є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, академічну свободу та академічну доброчесність, що є головними рушійними силами наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Історія світової культури» потребує виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення з історичними джерелами та історіографічними працями.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне

заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з історичних джерел, знання основних дефініцій, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

7. Схема курсу

Навчальний матеріал курсу «Історія світової культури» організовано за лінійним принципом, тобто змістова лінія навчального матеріалу реалізується систематично і послідовно, з урахуванням хронології. Програма навчальної дисципліни «Історія світової культури» складається з наступних змістових модулів:

1. «Основи загальної теорії культури».
2. «Основні етапи розвитку світової культури».

Змістовий модуль № 1. Основи загальної теорії культури

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Історизм і соціальність культури
Походження і зміст терміна “культура”. Культура і природа. Природні і культурні аспекти людського існування. Культура і людське суспільство: соціальність культури. Роль виховання і освіти в соціалізації людини. Культура і історія: історизм культури. Історичні етапи становлення європейської культури.

Тема 2. Основи загальної теорії культури. Особистість і індивідуальність. Знакова природа культури

Єдність індивідуального і колективного начал у культурі. Людина в аспекті суспільного буття (persona, особистість) і людина в аспекті неповторної екзистенції (individuum (“неподільність”), індивідуальність). Єдність і відмінність цих двох аспектів людського буття. Всезагальне і неповторне в бутті людини: риторика і екзистенція. Феномен риторичної культури за О. В. Михайловим і С. С. Аверинцевим. Знакова природа культури.

Змістовий модуль II. Основні етапи розвитку світової культури

Тема 3. Космоцентризм античності: Стародавня Греція і Стародавній Рим. Античність – основа європейської культури. О. Ф. Лосєв. 12 тез про античну культуру. Поеми Гомера “Іліада” і “Одіссея” (“першотексти” античної культури, “Біблія греків”). Філософія Платона: нерухомість істини.

Раціоналізм античності: Гомер і Евклід. Особливості античної математики як втілення специфіки античної культури: уникання нескінченності.

Тема 4. Теоцентризм епохи середньовіччя

Християнство – основа європейської середньовічної культури. Спадкоємність і протистояння античності і середньовіччю. Теоцентризм як основа середньовічного християнського світогляду. Догмати християнства і проблема протиріччя. Нескінченність як атрибут Бога. Символізм християнського мистецтва. Особливості культурного розвитку східних країн.

Тема 5. Антропоцентризм Відродження. Італійський ренесанс. Північний ренесанс

Центральність людини у Всесвіті. Зміна картини світу. Ренесанс як синтез (діалог) античності і середньовічного християнства (Л. М. Баткін). Класична країна Відродження — Італія: гегемонія Італії в духовному житті Європи XIV–XV ст. Живопис доби Відродження та його місце в ієрархії мистецтв. Ренесансний гуманізм: на шляху до поняття особистості. Північний Ренесанс (Рабле, Монтень, Шекспір). Реформація і раціоналізація духовного життя Європи.

Тема 6. Доба бароко. Наукова революція XVII століття

Наукова революція: М. Коперник (геліоцентризм), Дж. Бруно (нескінченність Всесвіту), Г. Галілей (дослідження руху), Декарт, І. Ньютон. Зміна картини світу: взаємопов'язані ідеї руху, нескінченності, єдності протилежностей. Осягнення руху: виникнення математичного аналізу. Раціоцентризм як принцип культури Нового часу. Стилістичний дуалізм мистецтва XVII ст.: бароко і класицизм. Втілення ідей руху, нескінченності, єдності протилежностей в художній культурі: Монтень і Шекспір – сучасники Галілея. Реформація.

Тема 7. Просвітництво і Романтизм

Французькі енциклопедисти: влада Розуму як панацея. Кант: визначення Просвітництва. Ідея рівності і Французька революція 1789 року. Зближення протилежностей у мистецтві Романтизму. Проблема протиріччя в німецькій класичній філософії і гегелівська діалектика.

Тема 8. Світова культура новітнього часу: здобутки і втрати

Художня культура другої половини XIX ст. як передумова новітнього часу. Імпресіонізм у малярстві, музиці і поезії: Дебюссі, Верлен, Мане, Моне, Ренуар. Від імпресіонізму до символізму. Особливості творчого методу імпресіоністів і символістів. Наука XX століття. Психологія Фрейда: відкриття підсвідомого. Теорія відносності і квантова механіка. Некласичні логіки. Теорема Гьоделя про неповноту. Трансперсональна психологія і нова концепція природи людини.

Тема 9. Світова культура на межі тисячоліть

Премодерн, модерн, постмодерн. Плюралізм постмодерну. Неевклідові геометрії як один з витоків плюралізму: відмова від концепції єдиної істини. Нова картина світу: синергетика і глобальний еволюціонізм.

8. Система оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- усне опитування;
- тестові завдання;
- самостійні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань;
- контрольні роботи змістових модулів;
- проектні завдання.

Форми поточного і підсумкового контролю

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Історія світової культури» здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий контроль. Рівень навчальних досягнень здобувачів оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання семінарських занять, виконання тестових завдань та самостійних робіт.

Підсумковий модульний контроль передбачає виконання контрольних робіт змістового модулю. Оцінка за змістовий модуль дорівнює сумі балів контрольних точок та КРЗМ з урахуванням коефіцієнтів.

Підсумковий контроль. Формою підсумкового контролю є іспит.

ГРАФІК поточного контролю

Кількість КТ – 3

Коефіцієнт КТ – 0,15

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,15

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю: залік

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1.	КТ 1	Есе на тему: «Культура як провідна ознака цивілізації»	семінарське заняття № 1-2
2.	КТ 2	письмове завдання	семінарське заняття № 3-4
3.	КТ 3	обговорення	семінарське заняття № 5-6
4.	КРЗМ 1	тест	семінарське заняття № 8

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль покликаний об'єктивно підтвердити досягнутий рівень навченості, визначити ступінь сформованості навичок та умінь студентів на кінець певного етапу навчання (в кінці семестру).

Курс «Історія світової культури» вивчається протягом одного семестру.

Формою підсумкового контролю є залік, який контролює рівень засвоєння студентами теоретичного матеріалу та набуття ними навичок і умінь його застосування у практичній діяльності на підставі результатів поточного контролю.

Загальна оцінка складається з суми балів за контрольні точки і контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74	задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

Зміст підготовки

1. Поняття культура, функції та чинники формування культури.
2. Лінійний та цивілізаційний підходи до вивчення історії світової культури.
3. Культура первісного суспільства. Поява первісної міфології та символізму.
4. Релігійні культури первісного суспільства: анімізм, тотемізм, магія.
5. Розвиток писемності: піктографія та ідеографія.

6. Міфологія та релігія Месопотамії.
7. Особливості культурного розвитку Шумеру, Вавилону, Ассирії.
8. Міфологія і релігійні уявлення давніх єгиптян, їх взаємозв'язок із науковими знаннями та архітектурою.
9. Періоди культурного розвитку Давнього Єгипту.
10. Література та філософсько-релігійна система Давньої Індії як основа індійської цивілізації.
11. Давньоіндійські університети та наукові досягнення.
12. Традиційні культури та формування етично-філософських систем (конфуціанство та моїзм) в Давньому Китаї.
13. Прогрес науки, медицини в Давньому Китаї та його підвалини.
14. Періодизація розвитку давньогрецької культури.
15. Давньогрецька міфологія.
16. Розвиток науки та філософії в Давній Греції.
17. Давньогрецька історіографія та драматургія.
18. Елліністична культура: ареал розповсюдження та особливості.
19. Міфологія та пантеон богів у Давньому Римі.
20. Розвиток давньоримської літератури та історіографії.
21. Періодизація розвитку історія та культури Давнього Риму.
22. Поява, розвиток та розповсюдження християнства та його вплив на подальший розвиток культури Європи.
23. Спадковість культурного прогресу Японії від давності до Середньовіччя.
24. Спадковість культурного прогресу Індії від давніх часів до Середньовіччя. Особливості культурного розвитку середньовічної Індії.
25. Особливості середньовічної культури Китаю.
26. Роль християнства та церкви в формуванні ранньосередньовічної культури.
27. Лицарська субкультура як невід'ємний елемент культури ранньосередньовічної доби.
28. Романський стиль та готика: стильові напрями розвитку ранньосередньовічної архітектури та скульптури.
29. Особливості культурного розвитку народів Африки у часи Середньовіччя.
30. Розвиток наукових знань у представників культур доколумбових цивілізацій Америки.
31. Розвиток мистецтва у корінних народів Америки.
32. Національні особливості літературного процесу в країнах Європи в добу Ренесансу.
33. Основні характеристики епохи Ренесансу.
34. Основні характеристики епохи Просвітництва.
35. Розвиток філософської думки в епоху Просвітництва.
36. Розвиток музичної культури в епоху Просвітництва.
37. Літературний процес в епоху Просвітництва.
38. Основні характеристики епохи романтизму.
39. Літературний процес в епоху романтизму та його особливості.
40. Розвиток музичної культури в епоху класицизму.

41. Основні характеристики епохи модернізму.
42. Особливості літературного процесу епохи модернізму.
43. Музична культура епохи модернізму.
44. Кіномистецтво як невід'ємна складова культури модернізму.
45. Філософія модерністського мистецтва.
46. Постмодернізм – сукупність світоглядних ідей розвитку сучасного соціокультурного простору.
47. Кіномистецтво, його роль у культурному просторі сучасності.
48. Розвиток сучасної музичної культури: напрями та форми.
49. Культура як ретранслятор між цивілізаційного діалогу.
50. Культурні аспекти глобалізаційних процесів.

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни «Історія світової культури»

100 балів – здобувач в повному обсязі опанував програмний матеріал, має глибокі та міцні знання, самостійно використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності, толерантно ставиться до протилежних точок зору, виявляє розбіжності в позиціях, критично оцінює історичну інформацію, здатний, відповідно до вікових особливостей, презентувати власну оцінку історичних явищ, проявляє високу мовну культуру.

95 балів – здобувач володіє глибокими і міцними знаннями, вільно висловлює власні судження та їх аргументує, аналізує історичну інформацію, співвідносить історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії, самостійно оцінює події та діяльність людей в історичному процесі з позицій загальнолюдських цінностей, виявляючи особисту позицію щодо них, визначає більшість історичних джерел, може назвати основні історіографічні школи, проявляє високу мовну культуру, оціночні судження щодо історичних цінностей, виявляє здатність на історичному матеріалі визначити проблеми сучасної вітчизняної історії та перспективи її розвитку.

90 балів – здобувач володіє набутими знаннями та використовує їх для розв'язання навчальної проблеми, виявляє розуміння історичних процесів, робить аргументовані висновки, характеризує історичні явища і процеси, встановлює синхронність подій вітчизняної та всесвітньої історії, визначає переважну більшість історичних джерел, може назвати основні історіографічні школи, проявляє високу мовну культуру, оціночні судження щодо історичних цінностей.

85 балів – здобувач у достатній мірі оперує навчальним матеріалом, порівнює, пояснює, аналізує, узагальнює і критично оцінює історичні факти та діяльність осіб, самостійно виправляє допущені помилки, сам добирає аргументи на підтвердження власної точки зору, визначає більше половини історичних джерел, може назвати більшість історіографічних робіт.

80 балів – здобувач володіє навчальним матеріалом, дає загалом правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти, характеризує причинно-наслідкові зв'язки між історичними явищами у

межах теми, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, визначає половину історичних джерел, може назвати п'ять-шість історіографічних робіт.

75 балів – здобувач в цілому послідовно і логічно відтворює навчальний матеріал, виявляє розуміння історичної термінології, дає загальну характеристику події (причини, наслідки, значення), відокремлює окремі ознаки явищ і процесів, встановлює послідовність і тривалість історичних подій, визначає не менше половини історичних джерел, може назвати до п'яти історіографічних робіт.

70 балів – здобувач в цілому відтворює фактичний матеріал теми, може дати стисло характеристику історичній постаті, встановити послідовність подій на основі знання їх дат, загалом правильно вживає історичні терміни, виявляє знання і розуміння основних закономірностей історичного процесу, визначає три - чотири історичних джерела, може назвати дві-три історіографічні роботи.

65 балів – здобувач може відтворити основний зміст навчальної теми, визначити окремі ознаки історичних понять та процесів, з допомогою викладача аналізує історичні факти, порівнює та робить висновки, виправляє допущені помилки, визначає два-три історичних джерела, може назвати одну-дві історіографічні роботи.

60 балів – здобувач може репродуктивно відтворити частину навчального матеріалу, дати визначення історичних термінів, поданих у тексті підручника або викладачем, назвати основні дати, здатен визначити один-два історичних джерела, історіографічний аналіз відсутній.

59-35 балів – здобувач має загальне уявлення про хронологію подій, вибирає правильний варіант відповіді із запропонованих, не вміє пояснювати історичні факти та діяльність людей, може двома – трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать, дати визначення історичному поняттю, не вміє порівнювати історичні факти та діяльність осіб, володіє матеріалом на рівні окремих історичних фрагментів, відповідь складається із окремих частин.

34 - 0 – балів – здобувач не володіє вивченим обсягом історичного матеріалу, може назвати одну-дві історичні події, історичні постаті чи історико-географічні об'єкти.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Гатальська С. М. Філософ Філософія культури / С. М. Гатальська. – К. : Либідь, 2005. – 328 с.
2. Історія світової культури: Культурні регіони: навчальний посібник для студ. гум. спец. вузів / Л.Т.Левчук, В.С.Гриценко, В.В.Єфименко та ін.3-е вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 2000. – 520 с.
3. Історія світової культури. Навчальний посібник / Шейко В.М., Гаврюшенко О.А., Кравченко О.В. – К.: Кондор, 2006. – 408 с.

4. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотип. / Ю.В. Павленко. Відп. ред. та автор вст. слова С. Кримський. – К.: Либідь, 1999. – 360 с. 28.
5. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 2-ге, перероб. та доп. / І.І. Тюрменко, С.Б. Буравченкова, П.А. Рудик, С. І. Береговой, Є.Е. Кобилянський, В.О. Колосок, Н.М. Левицька, Н.В. Терес, М.М. Рогожа, І.І. Сторожик. За ред. І.І. Тюрменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 368 с.

Додаткова література

1. Білик Б. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / Б. Білик, Ю. Горбань, Я. Калакура. – К.: Вища школа; Знання, 2000. – 326 с.
2. Греченко В. А. Історія світової та української культури: Підручник для вищих закладів освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К.: Літера, 2000. – 464 с.
3. Історія культури: навчальний посібник./О.А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л.Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2004. – 763 с.
4. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій. –Тернопіль, 2005. – 164 с.
5. Історія світової культури: Навч. посібник для студ. гуманіт. спец. вузів / Л.Т.Левчук, В.С.Гриценко, В.В.Єфименко та ін. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 1999. – 368с.
6. Історія світової культури: Навч. пособник / Л.Т. Левчук, В. С. Грищенко, В.В. Єфименко, І.В. Лосев, В.І. Панченко, О. В. Шинкаренко. Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. – 3-тє вид., стереотип. – Київ: Либідь, 2000. – 368 с.
7. Історія світової та вітчизняної культури: Навчальний посібник / Юрій М.Ф.-К.: Дакор, 2007. - 454 с.
8. Історія світової та української культури: довідник / В.А. Греченко, І. В. Чорний. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 416 с.
9. История мировой культуры (мировых цивилизаций) / Под ред. Г. В. Драча. – Изд. 4-е. – Ростов н/Д.: Феникс, 2005. –544 с.
- 10.Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / За ред. М.М.Заковича. – 4-те вид., випр. і допов. – К. : Знання, 2009. – 589 с.
11. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник / За ред. А.Яртіся, В.Мельника. – 2-е вид. перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 567с
12. Подольська Є. А. Культурологія: Навч. посіб. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, К.А. Іванова. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 288 с.
- 13.Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів: Навч. посіб. / В.М. Зотов, А.В. Клімачова, В.О. Таран. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.

Інформаційні ресурси

1. Готика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Готика>.
2. Елліністична цивілізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
3. Європейська культура Нового часу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
4. Європейська культура Середньовіччя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
5. EXLIBRIS:: українська електронна бібліотека <http://www.ukrelibris.com/>
6. Классическая музыка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>.
7. Культура Стародавнього Риму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Культура_Стародавнього_Риму. 33.
Культура стародавнього Сходу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
8. Література Відродження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
9. Музыка периода классицизма [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>.
10. Просвітництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Просвітництво>.
11. Ренесанс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Ренесанс>.
12. Романтизм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Романтизм>.
13. Эпоха Просвещения [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>.